

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt werden bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare. — 301. De Kleine Tooneelspeelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het Wilde Land. — 306. De Wonderbare Redding. — 307. Fiere Margriet van Leuven. — 310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. — 312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Teekens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan. — 316. De Heks van de Moeren. — 17. De Boschwachter van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323. Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Meehelen. — 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een Angstig Avontuur. — 327. De Reis in den Nacht. — 328. De Zwarte Bende. — 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare Soldaat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonderland. — 333. Het verloren Testament. — 334. In veilige Haven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. — 336. Een brutale Feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338. De vlucht over de Schelde. — 320. Neel's Avontuur. — 340. De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342. De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het Beleg van den Ravenburg. — 344. Een Avontuurlijke Vacantie. — 345. De Vriend van den Indiaan. — 346. De Pelgrims en de Roofridder. — 347. De twee Gemzenjagers. — 348. Het verloren Koffertje. — 349. De Held van Maldeghem. — 350. Het verlaten Huis. — 351. De schat in den Kelder. — 352. Het huis in de Dennen. — 353. De vriend van den Zeekapitein. — 354. De gestrafte Hoogmoed. — 355. Grootmoeders Helpers. — 356. Een Vlaamsche jongen in Amerika. — 357. De Jonge Kolonist. — 358. De Herder van de Hooglanden. — 359. Na lijden komt verblijden. — 360. De twee Robinson Crusoe's. — 361. Edelmoedigheid beloond. — 362. De Durver. — 363. De Durver in de Prairie. — 364. De jonge Hovenier. — 365. De sluwe Goochelaar. — 366. De valsche Boudewijn. — 367. De zonderlinge Bezoeker. — 368. De schrik van het Dorp. — 369. De Plaaaggeest. — 370. Bij de Eskimo's. — 371. Ewyn, de lijfeigene. — 372. De eenzame Hoeve. — 373. Het schot in den Avond. — 374. De Stiefmoeder. — 375. Gescheiden Vrienden. — 376. Het Avontuur der Kerstzangers. — 377. Hoogmoed gebroken. — 378. De Cirkusjongen. — 379. Uit het Cirkus. — 380. Het Spookschip.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag ze in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH.

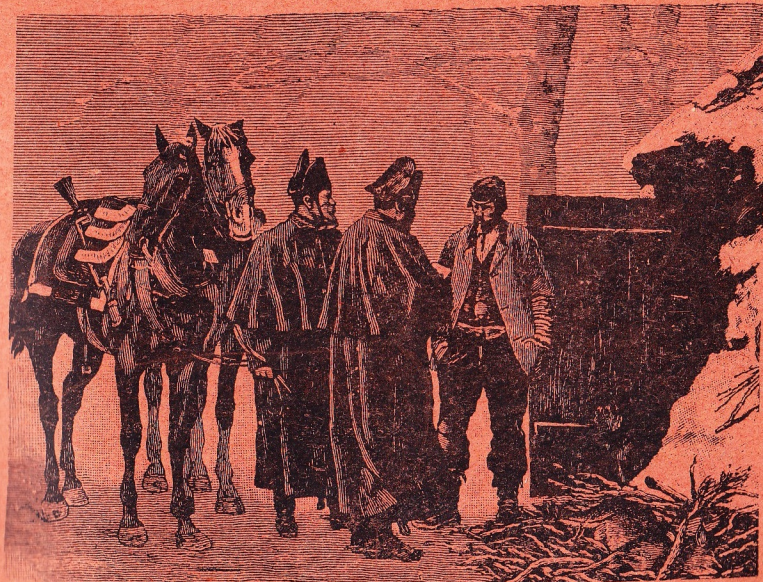
Drukkerij R. Bracke-Van Geert, Wetteren.

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

436

A. HANS

Ontmaskerd

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich.

ONTMASKERD.**I.**

Niet ver van Cassel, in Noord-Frankrijk, stond het schoon kasteel van mevrouw Marlière. Zij was al lang weduwe. Een gehuwde zoon René woonde in het Zuiden van Frankrijk en kon maar twee keer in het jaar overkomen: 's Zomers, als hij met vrouw en kinderen een maand op het kasteel logeerde en met Kerstmis, wanneer hij alleen, voor enkele dagen, zijn oude moeder bezocht. Hij had te Marseille een drukke zaak.

Mevrouw Marlière had nog een zoon en een dochter gehad, maar deze waren reeds overleden. Ze verbleef op het kasteel met een talrijk personeel.

Ze had grooten steun aan haar neef, Leon Marlière, die te Winoksbergen woonde en haar zaken bestuurde, al was de eigenares van veel hoeven en land nog helder van geest genoeg, om zelf veel na te rekenen. Maar Leon kon de

pachters bezoeken, met de notarissen handelen, en nog allerlei werk doen, dat de bejaarde dame te zwaar zou vallen. Zoo liet mevrouw veel aan hem over.

Leon, die nog ongehuwd was, had een bankierskantoor te Winoksbergen, maar kwam dikwijls naar Cassel over. Het was dan ook niet ver.

Het kasteel stond te midden van een fraai aangelegd park. Door de ramen van den voorkant had men een prachtig gezicht op het oud stadje boven op den berg, en waar toen nog wel veertien windmolens draaiden, die, op enkele na, sedert den oorlog van 1914-1918, verdwenen zijn.

Het was nu echter Winter en het had gesneeuwd. Het gansche land lag met een blank kleed bedekt. Mevrouw Marlière verheugde zich al op de komst van haar zoon René. De volgende week was het Kerstmis.

Ze lag hierover na te denken in haar bed, nu ze pas ontwaakt was. Ze verwachtte elk oogenblik Jeanne, de kamermeid. De bevroren ruiten lieten nog maar een flauw licht zien.

Tot haar verwondering hoorde de oude dame lawaai beneden... Knechten en meiden waren toch gewoon stil en rustig hun werk te doen. Zou er twist uitgebroken zijn, en meende ze, dat de meesteres nog sliep?

Jeanne trad in de kamer.

— O, mevrouw, zei ze, ge moogt niet schrikken, maar er is vannacht ingebroken...

De dame richtte zich ontsteld op.

— Ingebroken? Zijn er dieven geweest? vroeg ze.

— Ja... Ze hebben den lessenaar in het kantoor opengebroken...

— En er lag juist veel geld in van pachten... En ja, ieder weet, dat in dezen tijd, de pacht-sommen geïnd worden.

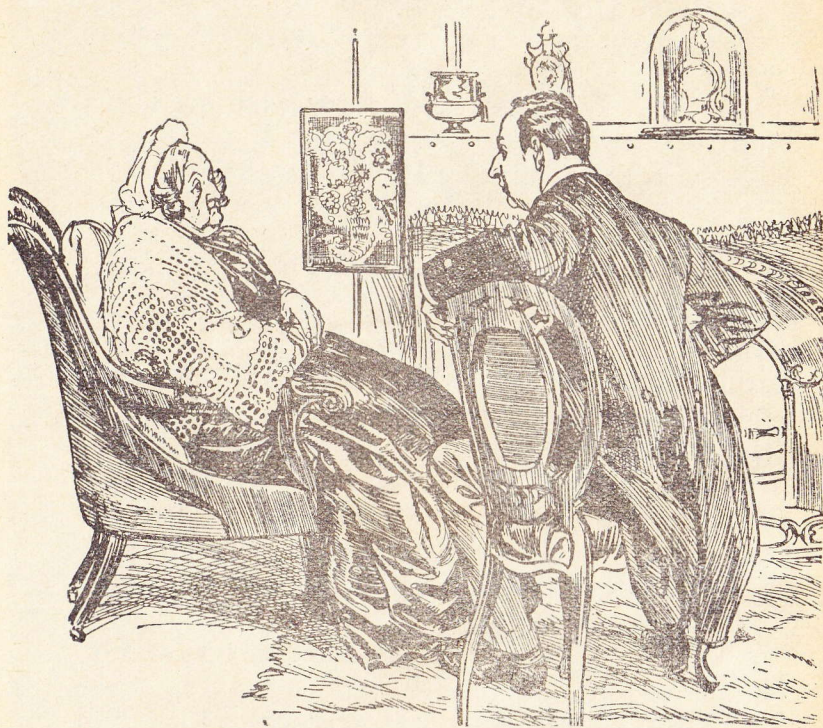
— Er is ook zilverwerk verdwenen uit de eetzaal: schalen, vorken, lepels... Het luik van een keukenvenster is losgerukt en een ruit ingedrukt. De dieven moeten de tusschendeuren met valsche sleutels geopend hebben. François vraagt of hij om de gendarmen mag gaan?

— Nog niet! Laat hem eerst om mijnheer Leon telefoneeren. Die kan dan de gendarmen ontvangen en alle inlichtingen geven.

— Ik kom dadelijk terug om vuur te maken.

— Heel goed! Eerst mijnheer Leon waarschuwen...

Mevrouw Marlière was zeer onder den indruk van het nieuws. Men had wel eens vruchten gestolen uit den boomgaard, en kippen en konijnen, maar nog nooit was er ingebroken geworden. En zou niemand van het personeel iets

Leon nam plaats naast haar (blz. 6).

gehoord hebben?

De kamermeid keerde spoedig terug.

— Mijnheer Leon zal om tien uur hier zijn, mevrouw. Dan is er een trein, deelde ze mee.

— Hij schrok zeker ook wel erg?

— O ja, mevrouw... Mijnheer Leon vond het afschuwelijk...

— En heeft niemand van het personeel iets gehoord?

— Neen, mevrouw... De dieven zullen wel op hun kousen gelopen hebben, want er is op den vloer niets te zien. Anders moesten er toch stukjes sneeuw liggen.

— Dat is niet zeker; de sneeuw is bevroren en hard als steen. Het moeten toch wel kerels geweest zijn uit de streek, die eenigszins met het kasteel bekend zijn...

— Ja... Het is te hopen, dat ze gepakt worden. Van inbraken hooren we hier anders nooit.

Een uurtje later was mevrouw Marlière beneden. Ze ging naar het kantoor, en kon onmiddellijk vaststellen, dat er ruim zes duizend frank verdwenen was, voor den oorlog van 1914-1918, een som, die wel zeven keer de waarde had van heden. Het was een groot verlies, al zou de kasteeldame het niet zoo erg voelen, want ze

was zeer rijk. Ook veel kostbaar zilverwerk was er geroofd.

— Daardoor zullen ze misschien in de val loopen, meende François, een der knechten...

— Och, neen... dat zilveren goed zal reeds over de Belgische grens zijn, veronderstelde mevrouw.

Ze zat bij den haard in de woonkamer, toen haar neef Leon binnentrad. Hij was een flinke, kloeke jonkman, levendig en hartelijk.

— Wel, beste tante, wat er nu overkomen is, zei hij na de begroeting.

Hij nam plaats naast haar.

— Het is vreeselijk! kloeg de oude dame. Meer dan zes duizend frank en veel zilverwerk weg. En dan de gedachte, dat een mensch niet rustig meer te bed gaat.

— Och kom, er is een groot personeel.

— Maar niemand heeft iets gehoord.

— De inbrekers zijn ook beneden gebleven, zooals François me vertelde. Ze hebben natuurlijk geen gerucht gemaakt. We moeten de gendarmen waarschuwen... maar eerst zouden we een lijst van het gestolene dienen op te maken.

— Goed... Volgens mij zijn de daders lieden uit de streek... Ze moeten geweten hebben, dat de pachten binnen gekomen waren.

— Maar, tante, die worden in dezen tijd overal geïnd...

— En ze kenden den weg naar het kantoor en den lessenaar...

— Wel, ik zal mijn best doen, om zelf ook detectief te spelen. Ge verdenkt niemand van het personeel?

— O, neen...

— Ik zou ook niet weten wien...

— Knechten en meiden zijn al lang in dienst en volkomen te vertrouwen, verklaarde mevrouw Marlière met volle overtuiging.

— Willen we eerst de lijst opmaken?

— Ja...

Ze gingen samen naar het kantoor. Daar Leon, zooals we reeds gezegd hebben, de zaken van zijn tante bestuurde, kon hij ook bijna tot op een frank na bepalen, welk bedrag er verdwenen was.

Met François, die de tafeldiener was, gingen ze dan na, welk zilverwerk er ontbrak.

Leon telefoneerde toen naar de gendarmen.

— Een spoor kan de politie alvast eens volgen, zei de neef.

— Welk dan? vroeg mevrouw Marlière nieuwsgierig.

— Dieven in deze streek komen nog al eens van over de grens, Belgische deugnieten, die dan weer dadelijk terug zijn in hun land met hun buit, Het onderzoek van het Fransch gerecht wordt onmiddellijk belemmerd. Samenwerking

met het Belgisch gerecht eischt formaliteiten en tijd. Dat weten de schelmen ook en ze hebben de gelegenheid hun waar van de hand te doen.

— Maar hoe zouden die ons kasteel kennen?

— Luister verder, tante! Sedert een paar maanden leeft een Belgische vagebond in een hut in het bosch. Het ziet er een ongunstige kerel uit. Toen ik u Woensdag kwam bezoeken, slenterde hij hier voorbij het kasteel en scheen hij alles goed op te nemen.

— Eergisteren is die man komen bedelen... Hij zei, dat hij geen geld had om geneesmiddelen te koopen voor zijn zieke vrouw.

— Ja, ja, listen om alles te bespieden... Hij is een Belg en kan dus heel goed kamaraden van zijn soort uit België ontboden hebben, om de inbraak te plegen.

— Wel, ik wilde juist vandaag François eens naar die hut zenden, om te zien wat we voor die zieke vrouw kunnen doen.

— Ja, ieder in den wijden omtrek weet, dat ge goedhartig zijt, tante.

— God heeft me fortuin verleend, om armen en zieken bij te staan.

— In elk geval is het nu beter, dat de gendarmen eens naar die hut gaan.

— Maar als de man toch eens onschuldig is,

dan wordt de vrouw misschien nog veel zieker van schrik.

— Wie weet, is er wel een zieke vrouw. En dat volk schrikt niet zoo gauw van gendarmen, die aan landloopers gedurig de papieren vragen. Bovendien kunnen de gendarmen den man buiten aanspreken, zoodat de vrouw er niets van hoort...

— Ze zullen een huiszoeking doen.

— Och tante, geloof me, zulk een angst hebben die menschen niet voor de gendarmen, aangenomen dan, dat de vrouw ziek is. Bedelaars klagen altijd over een kranke vrouw en zeven zwakke kinderen.

— Leon, blijft ge vannacht hier slapen? Dan ben ik geruster...

— Zeker, tante...

— En de volgende nachten ook, tot René komt. Ik zal in den eersten tijd 's avonds wat zenuwachtig zijn.

— Ik zal zorgen, dat ik altijd met den trein van zes hier ben. Mijn huishoudster, die nog al bang is, kan bij haar zuster overnachten.

— O, ik zal u dankbaar zijn!

— Maar, tante, voor zulk een kleinen dienst. En gij betaalt me zoo mild voor het weinig werk dat ik voor u doe...

Leon's overleden ouders waren wel niet behoeftig, maar toch ook niet welgesteld geweest.

Mevrouw Marlière was rijk geworden door haar huwelijk.

Leon bezat geen fortuin, maar had een goed inkomen.

François meldde, dat er twee gendarmen voor de deur stonden. Ze waren te paard.

— Wijs hun den stal... de dieren mogen niet in die koude staan beven, zei mevrouw. En breng de heeren dan binnen.

Weldra verschenen de gendarmen, in dien tijd nog gekleed met pelerinemantels en met een steek op het hoofd.

Leon wees hun de gebroken ruit, den weg, die de dieven gevolgd hadden, de eetkamer met de dooreengewoelde laden, het kantoor met den opengebroken lessenaar...

— En is er eenig vermoeden? vroeg de overste van de twee.

— Vermoeden is misschien wat sterk gezegd, maar ik vind de houding van een vagebond zonderling. De kerel zit hier in het bosch in een hut. Ik ga altijd door dat bosch op heen- en terugweg van het station; het is de kortste weg. En dan ben ik toch wat schuw van dien man... Eenige dagen geleden zwierf hij hier rond het kasteel; eergisteren belde hij aan en vroeg om geld.

En Leon gaf verder zijn meening te kennen over mogelijke kamaraden uit België, die in den

nacht over de grens kwamen en 's morgens weer in België terug waren met hun buit.

— We zullen eens naar dien man toerijden, besloot de overste. Hier is er voor ons op het oogenblik niets meer te doen. Ik heb de lijst van het gestolene en zal het gerecht te Duinkerke inlichten. Het is waarlijk een brutale en zware diefstal.

De gendarmen vertrokken en weldra draafden de paarden door een dreef van het bosch. Ze stegen af bij een ellendige hut, van eenige planken en leem in elkaar gestoken.

Een man met ruig gelaat trad buiten. Hij schrok echter niet, groette en keek rustig de gendarmen aan.

— Uw papieren? vroeg de overste.

De man haalde een paar vieze blaadjes uit zijn zak.

— Pieter Vergote... geboren te Brugge...

Het was een Vlaamsch stuk. De hutbewoner kende bijna geen Fransch. De overste, die in deze streek geboren was, waar men nog algemeen Vlaamsch spreekt, bekeek het ander stuk. Het was een getuigschrift uit Rijsel, waarbij aan Pieter Vergote toestemming verleend werd, in Frankrijk te verblijven, alwaar hij bij de boeren werkte.

Veel Vlamingen waren toen en zijn nog land-

arbeiders bij Fransche boeren, die steeds gebrek hebben aan eigen werkvolk.

— Maar gij werkt nu toch niet bij de boeren? merkte de overste op.

— Het is in het putje van den Winter... Ik wacht tot Februari, dan kan ik weer aan den gang. Ik heb in België geen huis en geen naaste familie, ik heb deze hut gebouwd om er den Winter door te brengen.

— En waar leeft ge van?

— O, ik heb aardappelen voor drie maanden, een steenen pot met spek, een zakje boonen en een met erwten. Dat kan ik allemaal koopen in den Herfst, als ik veel verdiend heb. En ik heb ook een beetje geld gespaard, wel niet veel, maar ik trek me uit den slag.

— En eergisteren zijt ge wezen bedelen aan het kasteel.

— Dat is waar... Het is mijn gewoonte niet, heeren. Ik verdien een beetje met het maken van muizenvallen, die ik op de hofsteden verkoop. Maar ik kan nu niet uitgaan, want mijn vrouw is ziek geworden, en ik wilde wat verkloekend voedsel voor haar koopen. Daarom heb ik hier en daar wat gevraagd. Ik deed het niet gaarne.

— Krijgt ge hier nog al eens bezoek?

— Nooit! Ik heb geen kennissen.

— Kamaraden uit België!

— Kamaraden van het werk dan? O, die we-

ten me hier niet zitten, en, wisten ze het, ze zouden zoo ver niet komen.

De overste gaf de papieren terug.

— We moeten binnen eens kijken, zei hij dan.

— Och, waarom, mijnheer?

— Zijt gij daar zoo benauwd voor.

— Neen, maar mijn vrouw zal verschieten...

— Zeg het haar, dat er een gendarm is, maar zeg het hier aan de deur. Ge moogt niet alleen binnen.

— Wat is er dan?

— Niets! Gendarmen zijn nieuwsgierig niet-waar?

— Sylvie, ge moogt niet verschieten... er komt een gendarm in huis, sprak Pieter Vergote.

De andere bleef bij de paarden. De overste zag een vrouw, die in een lagen beddebak lag.

— Is uw vrouw erg ziek? vroeg hij.

— Veel koorts sedert gisteravond! Het is een zware valling. Ik zal straks om een fleschje naar den apotheker in de stad gaan.

— En is dat bed niet hard?

— Het is stroo, waarover zakkengoed ligt.

De bemeubeling was schamel. Eenige bankjes, een plank op vier pikkels als tafel en eenige schabben. Een oud kachelkje brandde lustig.

De overste speurde achter het kuipje en de zakken erwten en boonen, tastte in de aardap-

pelen. Hij haalde een haas te voorschijn.

— Een vet beestje, zei hij.

— Och, mijnheer, die kwam me nu gisteren waarlijk voor de voeten geloopt.

— En hij vroeg zeker, dat ge hem zoudt dood slaan...

— Vleesch kan ik nooit koopen... En er zitten toch zooveel hazen in het bosch... wat kan er eentje min of meer voor de jagers maken?

De overste legde den haas weer neer. In zijn hart gaf hij den man gelijk.

Hij speurde in alle hoeken, maar vond niets verdachts meer. Hij ging buiten, en zocht nu rond de hut. Hij schopte een hoop brandhout uit elkaar en zag, dat de grond daar pas omgewoeld was.

— Ge hebt zeker wel een schop? vroeg hij aan Vergote.

Deze haalde het gevraagde in de hut.

— Delf eens in den grond! beval de overste.

— Maar wat is er dan toch? kreet Vergote.

— O, een onderzoek...

— Meent ge, dat ik gestolen en den buit hier verdoken heb?

— Ik zeg u, dat het een onderzoek is. Graaf nu maar eens.

Vergote deed het en weldra stootte de schop op iets hards. Er kwam een pakje te voorschijn.

in een doek waren eenige zilveren lepels en vorken gewikkeld.

— Die zijn niet van mij! stamelde Vergote, geheel ontdaan.

— Neen, ze zijn niet van u, sprak de overste. Die lepels en vorken werden vannacht op het kasteel van mevrouw Marlière gestolen.

— Toch niet door mij!

— Toe, beken nu maar dadelijk en noem uw medeplichtigen.

— Ik beken niets! Ik ben geen dief maar een eerlijk werkman.

— Hoe komen die lepels en vorken dan hier?

— Ha, iemand heeft ze daar verborgen, om de schuld op mij te leggen! Mijn vrouw heeft vannacht gerucht gehoord bij de hut.

— We zullen weer eens naar binnen gaan.

Vergote deelde aan zijn vrouw alles mee.

— Durven ze u van diefstal betichten? Ge zijt altijd eerlijk geweest, zei de zieke. Ge hebt nog nooit gestolen. Vannacht zijt ge niet uit geweest. Deugnieten hebben die lepels en vorken daar verdoken. Dat heb ik gehoord, toen ik wakker lag. Er was gerucht.

— Wie heeft er u naar hier gezonden? vroeg Vergote aan den overste.

— O, dat is nu gelijk...

— Neen, dat is niet gelijk... Hij, die over

mij gesproken heeft, zal meer van den diefstal weten dan ik...

De gendarm zocht opnieuw de hut af. Daarna groef hij buiten, maar hij vond geen anderen buit meer.

— Uw medeplichtigen hebben u behalve die vorken en lepels toch ook geld over gelaten? zei hij tot Vergote.

— Ik weet van geen medeplichtigen en heb niets ontvangen...

— Toe, beken liever!

— Nooit! Ik ben geen dief.

— Dan moet ik u mee leiden.

— Onschuldig! En wat moet er van mijn vrouw worden, als ge mij in de gevangenis steekt?

— We zullen haar naar het hospitaal laten brengen.

— Sylvie, hoort ge het... Ze willen mij aanhouden, sprak de Vlaming.

De zieke begon te weenen.

— Het is een schande! kermde ze. U gevangen nemen, zoo'n braven man, die niemand misdoet en altijd naarstig gewerkt hebt voor uw kost.

Maar de gendarmen meenden, dat ze den schuldige vast hadden. De overste zei tot de vrouw, dat er voor haar gezorgd zou worden.

Pieter Vergote werd naar het kasteel geleid.

Leon Marlière trad de gendarmen en hun gevangene tegemoet.

— We hebben den schuldige reeds of een der schuldigen, maar dan toch wel den voornaamsten, zei de overste.

Hij vertelde, hoe hij zilveren lepels en vorken bij de hut ontdekt had.

— En geen geld? vroeg Leon.

— Neen... Maar we zullen den kerel wel tot een bekentenis brengen. Laten we nu met hem naar de eetkamer en den opengebroken lessenaar gaan.

Leon en de overste hadden Fransch gesproken.

— Ik versta niet, wat gij allemaal zegt, maar ik ben onschuldig, verzekerde Vergote.

Men leidde hem in huis. Mevrouw Marlière kwam nu ook en vernam, wat er gebeurd was. Ze herkende de vorken en lepels als haar eigendom.

— Medeplichtigen zijn natuurlijk met den overigen buit weg, beweerde de overste.

Hij sprak ook over de zieke vrouw.

— Er moet onmiddellijk voor die ongelukkige gezorgd worden, zei de oude dame.

Ze beval aan twee knechten een rijtuig in te spannen en de zieke naar het hospitaal te Cassel te vervoeren.

— En zeg in het gasthuis, dat de verpleging

voor mijn rekening is, voegde mevrouw Marlière er bij.

Ze liet dit in het Vlaamsch voor Vergote herhalen.

— Nu ben ik gerust, zei deze. Mijn goede vrouw zal verzorgd worden. En mijn onschuld komt wel aan het licht.

Toen hij den opengebroken lessenaar zag, schudde hij het hoofd.

— Het is nu de eerste maal, dat ik hier binnen kom, zei hij. Van den diefstal weet ik niets af...

Hij hield dit vol, welke strikvrage de overste en Leon Marlière ook stelden. Hij werd dan naar Cassel geleid. De overste zou het gerecht verwittigen.

— Ik heb dus wel het juiste spoor gewezen, zei Leon, toen hij met zijn tante weer alleen was. Als die kerel door de mand valt bij nog scherper verhoor door een rechter, zal hij ook mededeelen, waar het geld verborgen is, een deel althans, want ik ben overtuigd, dat hij medeplichtigen had, die nu over de grens zijn.

— Toch moest de man eens onschuldig zijn! sprak mevrouw Marlière.

— Geen kwestie van. Die gasten liegen alsof het gedrukt staat. Maar een behendig rechter verschalkt ze toch. En zoo zal het ook met dezen schelm gebeuren.

Den volgenden dag kwamen de heeren van het gerecht met Vergote op het kasteel. De gevangene hield weer zijn onschuld vol. Hij werd toen naar Duinkerke gevoerd.

Mevrouw Marlière bezocht in het gasthuis de zieke vrouw, en door bemiddeling van een tolk sprak ze haar moed in. Te Cassel kennen de meeste inwoners Vlaamsch. Deze streek behoorde vroeger tot het graafschap Vlaanderen.

Men had in en rond de hut in het bosch den grond omgespit, maar niets meer van het gestolene gevonden.

Leon deelde aan zijn tante mee, dat hij naar Ieper en Poperinge was geweest, en de politie aldaar hem beloofd had te onderzoeken of er daar zilverwerk te koop was geboden.

Hij bleef op het kasteel overnachten tot René, de zoon van mevrouw Marlière, kwam.

II.

René Marlière hoorde natuurlijk al dadelijk het gansche verhaal van den diefstal en van de aanhouding.

— Ik vind, dat men dien man te lichtvaardig gevangen heeft genomen, zei hij. Er is veel meer zilverwerk gestolen, dan men bij de hut ontdekt heeft. Waarom zouden medeplichtigen

eenige lepels en vorken achterlaten, als ze de rest in België versjacheren? Wat kan die Vergote daarmee doen? Een dief zou toch zoo dom niet zijn, dat hier in den omtrek te koop aan te bieden! En die Vergote zou geen geld gekregen hebben! Ik geloof vast, dat de inbrekers daar dat zilverwerk verstoopt hebben om op Vergote de schuld te leggen.

— Het zou erg zijn, als die man onplichtig gevangen zat, zei mevrouw Marlière.

— Wel, ik zal me eens met het geval bemoeien, hernam René.

— — — — —
De zoon van mevrouw Marlière had de gewoonte bij zijn bezoeken aan zijn moeder de zaken eens na te zien. En zoo deed hij ook nu, den tweeden dag na zijn aankomst. Hij bleef er tot laat in den avond mee bezig.

Den volgenden dag zei hij tot zijn moeder, dat hij uit moest voor het onderzoek naar den diefstal.

Het was al eenige uren donker, toen hij terug keerde.

— Hebt ge nieuws? vroeg mevrouw Marlière.

— Ik kan nog niets zekers zeggen, maar ik ben meer en meer overtuigd, dat die Vergote onschuldig is.

— Is er een ander spoor?

— Ja, maar ik wil niet voorbarig zijn, en zwijg nu liever over het geval tot ik u meer stelligs kan meedeelen.

En René begon over zijn vrouw en kinderen te spreken. Hij was moe en begaf zich vroeg ter ruste. Toch kon hij niet slapen. Zijn geest was te overspannen. Hij draaide en keerde zich in bed, en hoorde beneden een klok elf, dan twaalf uur slaan.

René dacht al maar door aan den diefstal en de inlichtingen, welke hij vandaag ingewonnen had.

Plots vernam hij een gerucht. Hij richtte zich op en luisterde scherp. Iemand daalde de trap van de tweede verdieping af.

— Een meid of een knecht, die naar beneden gaat, zei René bij zich zelf. Waar kan dat voor zijn?

Hij stond vlug op en kleepte zich. Stil verliet hij zijn kamer, en ging hij ook de trap af.

Een zijdeur werd geopend, René spoedde zich naar die zijde. Een man verliet het huis. Er was wat maanlicht en René herkende een der knechten, die hem thans ook bemerkte en blijkbaar erg schrok.

— François, wat voert ge toch uit? vroeg René.

— Och, mijnheer... ik ben wat onpasselijk en wil even in de buitenlucht...

— Maar wat draagt ge daar mee?

René rukte hem iets uit de handen. Het was een zilveren schotel.

— Dat is van het gestolene, zei René. Gij weet meer van den diefstal af. Kom binnen... ik eisch naderen uitleg.

Plots gaf de knecht hem een slag op het hoofd. René viel eerst tegen de deurpost en dan op den grond. Hij riep luid om hulp.

François vluchtte heen. Maar aan het hek liep hij tegen twee gendarmen aan. Hij gilte van schrik.

— Heila, man, wat haast? vroeg een der gendarmen.

— Laat me door!... Ik ben een der knechten en moet den dokter halen. Mevrouw is ongesteld geworden.

— Het is François, zei de andere gendarm.

— Ja, houd mij niet op, hernam de knecht. Mevrouw ligt bewusteloos. Het kan wel een beroerte zijn.

— Maar we hebben geschreeuw gehoord. Wat beteekende dat? hernam de overste, die met een van zijn mannen op patroelje was.

— Ik weet niets van geschreeuw af. Houd me toch niet langer op. Mijnheer René, de zoon is op het kasteel en hij zendt me om den dokter. Hij zal kwaad zijn als ik talm. Mevrouw is al onwel sedert dien diefstal.

— Ge hebt daar iets laten vallen, merkte de overste op.

— Ja, zei zijn gezel. Twee lepels, een potje, een schotel... alles van zilver geloof ik.

— Ge kletst! stamelde de knecht. Ge zult mij toch niet van oneerlijkheid verdenken zeker; ik ben al vijf jaar in dienst van mevrouw.

— Ja, dat kan wel zijn, sprak de overste. Maar zoo laat ik u niet gaan. Ge moet mee naar binnen...

— Wat is dat nu voor gekheid! En mevrouw ligt misschien op sterven...

— Ge zult ons toch niet wijs maken dat gij zilverwerk moest mee nemen naar den dokter!

— Ik weet niets van zilverwerk af.

— En ge liet het achter uw rug vallen!

— Dat is niet waar...

— Zoo liegen! Vooruit... mee naar het kasteel, beval de overste.

François wilde zich verzetten, maar de gendarmen, die nu te voet waren, grepen hem stevig vast. Ze hoorden stemmen. Het was niet pluis op het kasteel, dat bleek nu wel duidelijk.

En François moest mee, terug door het park.

Men had in huis het geroep van René gehoord. Een andere knecht en een meid waren naar beneden gekomen en vonden René aan de zijdeur. Verschrikt richtten ze hem op. Ze

moesten er zich erg voor inspannen. Een andere meid was bij mevrouw, die ook wakker lag en angstig vroeg, wat er nu weer gebeurde.

Daar kwamen de gendarmen met François, die nu geboeid werd, zoodat een der mannen hem in bedwang kon houden. De overste vertelde, hoe hij François aan het hek aangehouden en wat de knecht beweerd had.

— Niemand heeft hem om den dokter gezonden, sprak Arthur, de tweede knecht. En mijnheer René lag hier bewusteloos. François moet daar meer van weten...

De overste hielp René binnen brengen. Deze werd in de voorkamer op een sofa gelegd. Hij kwam spoedig bij.

— François is gevlucht; hij moet achterhaald worden, zei hij.

— Wij hebben hem al vast, deelde de overste mee.

In enkele woorden vertelde hij opnieuw het gebeurde aan het hek.

— Houd hem gevangen... ik zal morgen meer zeggen, sprak René, die nu afgemat was.

Zijn moeder kwam beneden. Angstig boog ze zich over haar zoon.

— O, wat is er toch gebeurd? vroeg ze, half weenend.

— Ik hoorde iemand naar beneden gaan,

vertelde René met matte stem. Ik wilde weten, wie het was en stond op. François verliet het huis met zilverwerk. Hij sloeg me neer en vluchtte, maar liep tegen de gendarmen aan.

Nog eens gaf de overste verslag van die zonderlinge ontmoeting.

— De dokter moet komen, zei mevrouw bezorgd.

Maar René beweerde, dat dit niet noodig was. Hij had geen wonden. Hij was alleen wat verdoofd geweest en de slaap zou hem geheel herstellen. Dan kon men morgen het onderzoek voortzetten.

François hield brutaal vol, dat hij niets van den diefstal wist. De gendarmen leidden hem mee. René begaf zich te bed. Hij had nu rust noodig. Zijn moeder bleef nog eenigen tijd bij hem, doch hij sliep vlug in.

Den volgenden morgen was de zoon weer helder bij zijn verstand.

— Dus is François de dief geweest, zei mevrouw Marlière. O, die gemeene huichelaar.

— Het onderzoek is nog niet geëindigd, sprak René. Laat om Leon telefoneeren. Dan zullen we het onderzoek voort zetten.

Een uur later kwam de neef op het kasteel aan. Hij wist nog niet, dat François aangehouden was.

— Hebt ge nieuws? vroeg hij, na de begroeting, aan René.

Mevrouw Marlière was ook aanwezig.

— Moeder, zei René, deze man, die uw volle vertrouwen had, heeft u schandelijk bedrogen.

Leon sprong verschrikt recht en toonde zich verontwaardigd.

— Wordt gij nu gek? snauwde hij zijn neef toe.

— Kalm! Ik weet heel goed wat ik zeg. Luister maar eens...

— Ik laat me zoo niet beledigen.

— René, ge vergist u zeker, sprak mevrouw ontsteld.

— Neen, moeder, ik vergis mij niet...

— En hoe heb ik tante dan bedrogen? vroeg Leon, nog hooghartig.

— Toen ik die geschiedenis van den diefstal hoorde, hield ik dadelijk dien man uit de hut Vergote, voor geheel onplichtig. De list, om op hem de schuld te leggen, was al te grof, al komt ze dikwijls in zulke gevallen voor. Ik vernam, dat gij, Leon, dadelijk de gendarmen naar die hut hadt gestuurd, en ik kreeg wantrouwen tegen u. Kennissen hier uit de streek schrijven me nog al eens en ik wist reeds, dat gij dikwijls groot verteer maakt te Duinkerke en dat verleden Zomer ook te Oostende deedt. Ik besloot nu

eens grondig de boeken van de pachten en uitgaven na te zien en ik bemerkte, dat ge geknoeid hebt.

— Toon mij dan eens, op welke manier! onderbrak Leon, die toch bleek was geworden.

— Ge hebt het buitengewoon slim gedaan, zoodat mijn moeder het moeilijk kon ontdekken, maar ik ben een man van zaken en laat me niet licht verschalken. Luister verder! Ik heb mijn onderzoek buiten voortgezet en kwam te weten, dat men u te Duinkerke zeer lastig viel voor groote schulden.

— Al leugens! kreet de neef.

— De waarheid! En eenige dagen na den diefstal hebt ge die schulden betaald. Dat was zeer onvoorzichtig, doch gij rekendet er op, dat niemand hier u zou durven betichten. Nu doe ik het! Gij hebt den diefstal gepleegd samen met François, den knecht.

— O, René, ge moet u vergissen, zei mevrouw Marlière. Leon kan dat niet gedaan hebben!

— Het is een schande zulks te beweren! riep de neef uit. Ik zal u aanklagen voor laster.

— Goed! Ge kunt dat dadelijk doen, want ik zie daar juist de gendarmen komen met François, dien ik vannacht betrapt heb, toen hij zilverwerk wilde weg brengen. Eerst dacht ik er

over u nog kans te geven te vluchten... Ge zijt mijn neef. Maar het zou te onrechtvaardig zijn alleen François te doen straffen.

Leon zag door het venster de gendarmen en begon over al zijn leden te beven. Plots verliet hij de kamer. Hij wilde nog ontsnappen. René sprong achter hem en greep hem vast.

— Hier blijven! gebod hij.

— Laat me los! siste Leon, die zich hevig verzettede.

Arthur, de knecht, hoorde dat lawaai en kwam zien, wat er gebeurde.

— Help me dezen man vast houden! beval René.

— O, laat me gaan! smeeke Leon nu. Breng me niet in de gevangenis! Ik zal het geld terug betalen...

— Ha, nu bekent ge toch!

— Ik zat in groote moeilijkheden... ik wist geen raad meer...

— En ge zoudt een armen werkmans voor uw misdrijf laten straffen, lafaard.

Arthur keek vreemd op, en vroeg zich af, wat Leon toch misdaan kon hebben. Na mevrouw was hij hier de meester geweest.

Jeanne kwam melden dat de gendarmen daar waren. Zij ook keek verbaasd naar Leon.

— Breng de gendarmen hier, gebod René.

De gerechtsdienaren traden binnen.

— Hier is de tweede dief, zei René.

— Ja, dat weten we al van François, sprak de overste. Hij beweert, dat de neef van mevrouw Marlière hem verlokkt had... Het is dus waar...

— Ja!

— En daarom zond hij ons naar die hut.

— Een gemeene, laffe streek...

Men bracht de twee schuldigen in het kantoor.

François vertelde hier, dat Leon hem voorgesteld had den diefstal te plegen. Hij moest in den nacht Leon binnen laten, en tevens een ruit uit snijden. Ze zouden den lessenaar openbreken, maar ook zilverwerk mee nemen om nog meer aan vreemde dieven te doen gelooven. François moest een deel van het zilver op zijn kamer houden; hij kon het dan later verkoopen. Leon had eenige lepels en vorken bij de hut in het bosch verdoken...

François had gemerkt, dat mijnheer René zich bezig hield met het onderzoek naar den diefstal en was bang geworden. Daarom wilde hij gisteravond het zilverwerk ergens in den tuin verstoppert. Mijnheer René had hem betrappt.

Mevrouw Marlière hoorde nu ook deze bekentenis aan. Ze was zeer geschokt. Leon zat daar met gebogen hoofd.

— Waarom hebt ge het mij niet gezegd, dat ge in geldnood zat? vroeg mevrouw aan haar neef.

— Ik durfde niet...

— Dat geloof ik, zei René. Uw eigen zaken waren zeer verwaarloosd. In plaats van ernstig te werken, hebt ge een liederlijk leven geleid, gedronken, gebrast, gespeeld. Maar daarvoor trokt ge naar Duinkerke, Oostende, Brussel, zelfs wel naar Parijs, met slechte kamaraden. Ge hebt mijn moeder al lang bestolen. Nu hadt ge ineens een groote som noodig en geraaktet ge tot dezen gemeenen diefstal.

François had van den buit twee duizend frank gehad.

— Kunnen we de zaak niet zoo laten? vroeg mevrouw Marlière aan den overste. Zeg aan het gerecht, dat die Vergote onschuldig is. Ik zal den armen man en zijn vrouw helpen.

Maar de overste kon dat niet doen. .

René liet het rijtuig inspannen. Leon en François werden naar Cassel gebracht.

Mevrouw Marlière was diep onder den indruk.

Dien zelfden dag werd Vergote in vrijheid gesteld. René ontbood hem op het kasteel, en sprak hem vriendelijk toe.

Mevrouw bood hem werk aan. Vergote aanvaardde dit gaarne. Zijn vrouw bleef nog in het

gasthuis. Toen ze beter was, kon ze met haar man in een bijgebouw van het kasteel wonen.

Mevrouw hield Vergote in dienst als hovenier. René had gezorgd, dat ze een eerlijken rentmeester kreeg.

Leon kreeg vier jaar gevangenis, en François twee jaar.

Een lichtzinnig leven voert tot allerlei kwaad.

E I N D E.

Deze week zijn als herdrukken verschenen:
*Na veel Avonturen — Het geheim van de
Spookhoeve — 't Avontuur van den Schilder
— Spion voor zijn land — Michiel de Ruiter.*

